

FONTEYNE, Florimond-Alphonse, priester en politicus (Houtem-bij-Veurne 1 maart 1856 - Bougie, Algerijë, 4 juli 1923).

Fonteyne kwam uit een groot arbeidersgezin. In 1813 werd hij tot priester gewijd. Hij was achtereenvolgens kapelaan te Aartrijke (1833-'90), Tielt (1890-'95), Brugge (1895-'97) en Zarren (1897-1900). Reeds tijdens zijn verblijf te Brugge koos hij de kant van de Vlaams en sociaalgezinde Gilde der Ambachten, die de katholieke partij de rug toekeerde, waardoor hij zich het ongenoegen van zijn bisschop Waffelaert op de hals haalde. In 1900 verliet hij zijn post te Zarren en trok naar Antwerpen, waar hem een plaats als kandidaat-opvoeger op de lijst van de christen-democraten werd aangeboden. Op 8 mei 1900 werd hij door Mgr. Waffelaert geschorst. Na de verkiezingsnederlaag zocht hij contact met de havenarbeiders en was in 1901 medeoprichter van een Vrije Dokwerkersbond. Meer dan bij de socialisten leunde hij bij de liberalen aan. Groeiende verbittering scherpte zijn antiklerikalisme. Bij de verkiezingen van 1904 was hij kandidaat te Gent, behaalde 7.271 stemmen, maar werd niet gekozen. Hij verbleef nog steeds te Antwerpen, waar hij het weekblad Het Vrije Volk had gesticht. In 1905 werd in een brief van staatssecretaris Merry del Val de veroordeling door het Vaticaan van het optreden van de priesters Daens en Fonteyne bekendgemaakt. Ten gevolge van de demagogie en het antiklerikalisme van Fonteyne ging zijn partij te Antwerpen ten onder. In 1910 woonde hij te Koekelberg, als hoofdredacteur van het weekblad De Nieuwe Tijd; in dat jaar was hij, zonder succes, lijsttrekker van de christen-democratische lijst te Brussel.

In 1911 nam hij de leiding van de ontmoedigde partij te Brugge, waar hij weldra grote aanhang verwierf, mede door zijn scherpe artikelen in het weekblad *De Volkseeuw*. Bij de gemeeneraadsverkiezingen van 1911 werd de katholieke absolute meerderheid in de gemeenteraad van Brugge gebroken en veroverde Fonteyne met zijn partij vier zetels. Nog vóór de campagne voor de wetgevende verkiezingen van 1912 werd hij in een herderlijke brief van bisschop Waffelaert veroordeeld. Op een kartellijst met de liberalen en socialisten werd hij niettemin gekozen. Ten slotte slaagde hij er niet in de christen-democratische partij te Brugge definitief uit te breiden. In de Kamer hield hij zich opvallend stil. Hij liet zich er slechts enige keren en weinig opvallend horen, meestal in het Nederlands. In de naoorlogse Kamer (1918-'19) ontpopte hij zich als een Belgicistisch patriotard en sprak geen Nederlands meer. Hij koos de kant van de Vlaamsvijandige meerderheid en sprak zich uit tegen de vernederlandsing van de Gentse universiteit. In 1919 werd hij niet herkozen en met hem verdween de Christene Volkspartij uit de Belgische politiek. In 1921 week hij uit naar Algerije, waar hij arm en vergeten stierf.

LITERATUUR: S.H. Scholl, *De geschiedenis van de arbeidersbeweging in West-Vlaanderen (1875-1914)* (1953); - R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge (1864-1914)* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdragen 4, 1959); - K. van Isacker, *Het Daensisme* (1965, met foto); - L. Wils, *Het Daensisme, de opstand van het Zuidvlaamse platteland* (1969).

JORIS DE DEURWAERDER